ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

08 մայիսի 2024 թվականի թիվ 46-Ա

ք.Երևան

«ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով 2024 թվականի ապրիլի 10-ին դիմումի հիման վրա հարուցված թիվ 1 վարչական վարույթի նյութերը, պարզեց.

2024 թվականի ապրիլի 10-ին Հանձնաժողով մուտքագրված «ՎԻ ԷՄ ՏԵԼԵՊՐՈՋԵՔԹ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) դիմումում նշված է «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ նաև՝ ցանցային օպերատոր) կողմից առանց համապատասխան իրավական հիմքերի՝ պայմանագրերի, տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդելու փաստի վերաբերյալ:

Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով Ընկերության դիմումը և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետով, 2024 թվականի ապրիլի 10-ին ցանցային օպերատորի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ:

Ըստ Ընկերության դիմումի՝ ցանցային օպերատորը ի թիվս այլ տեսալսողական ծրագրերի ապօրինի վերահաղորդում է շուրջ 12՝ Eurosport 1, Eurosport 2, Animal Planet, ID Extra(ID Discovery Investigation), Discovery Channel, TLC, Моя Планета, Наука 2(Наука), Звезда(Звезда HD), Россия 24, Россия К, НТВ Мир տեսալսողական ծրագրեր, որոնց վերահաղորդման իրավունքը տրամադրելու իրավասությունը պատկանում է Ընկերությանը, և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում նշված տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորը հանդիսանում է «ՎԻ ԷՄ ՏԵԼԵՊՐՈՋԵՔԹ» ՍՊ ընկերությունը:

Ընկերության կողմից Россия 24, Россия К տեսալսողական ծրագրերի մասին «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ նաև Օրենք) պահանջվող ծանուցումը հաստատվել է Հանձնաժողովի 2024 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 32-Ա որոշմամբ:

Հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի նախագահի 2024 թվականի ապրիլի 11-ի թիվ 18-Ա հրամանը՝ Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից 2024 թվականի ապրիլի 12-ին իրականացվել է «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության մշտադիտարկում՝ տեղում դիտարկման միջոցով, որի ընթացքում կազմվել է

օպերատորների գործունեության տեղում դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ 2024 թվականի ապրիլի 12-ի արձանագրությունը, որն էլ Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Փաստենք, որ արձանագրությանը տեղում ծանոթացել և ստորագրել է ցանցային օպերատորի ներկայացուցիչ՝ տնօրեն Ռաֆայել Գալստյանը և արձանագրության վերաբերյալ առարկություններ չի հայտնել:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ 2024 թվականի ապրիլի 11-ի թիվ Ե/04/04.1/314-24 գրությամբ ծանուցել է ցանցային օպերատորին և հայտնել, որ այս հարցի շուրջ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Սակայն ցանցային օպերատորը նշված գրության և հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ պարզաբանումներ և բացատրություններ չի ներկայացրել:

Այսպես, ըստ արձանագրության՝ Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացված (ժամը 12:45-ից 13:05-ն ընկած ժամանակահատվածում) «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության գործունեության տեղում դիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ «ՎԻ ԷՄ ՏԵԼԵՊՐՈՋԵՔԹ» ՍՊ ընկերության դիմումում նշված «Eurosport 1», «Eurosport 2», «Animal Planet», «Discovery Channel», «TLC», «Звезда», «Россия 24» և «Россия К» տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի կողմից վերահաղորդվում են, իսկ «ID Extra» (ID Discovery Investigation), «Моя Планета», «Наука 2» (Наука) և «НТВ Мир» տեսալսողական ծրագրերը չեն վերահաղորդվել:

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել է նաև «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների արձանագրությունում նշված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից 2023 թվականի ապրիլի 6-ին Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրություն, որում ծրագրերի վերահաղորդման իրավունքը հավաստող պայմանագրերի մեծ մասի գործողության ժամկետները լրացած են, այդ թվում «ՎԻ ԷՄ ՏԵԼԵՊՐՈՋԵՔԹ» ՍՊ ընկերության դիմումում նշված տեսալսողական ծրագրերի, բացառությամբ «Моя Планета» և «Наука 2» (Наука) ծրագրերի, որոնք ցանկում ներառված չեն եղել և չեն էլ վերահաղորդվել դիտարկման ժամանակ:

Նշենք, որ ցանցային օպերատորի կողմից 2024 թվականին վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվություն չի ներկայացվել Հանձնաժողով:

Վերոնշյալը պարունակում է Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով սահմանված պահանջների խախտման հատկանիշներ, այն է՝

«1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից կարող են վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

5. Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմնին:»

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությամբ, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է՝

«Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, սույն օրենքը, «Զանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», **«Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին»,** «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները, Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը, կարգավորող պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը:»

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, **իսկ նույն հոդվածի 8-րդ, 9-րդ և 11-րդ մասերը սահմանում են՝**

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

11. Մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրությունն ուղղակի դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է մշտադիտարկում իրականացրած անձը, իսկ օպերատորի մոտ տեղում դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է կարգավորող պետական մարմնի և օպերատորի ներկայացուցիչը:»

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերը սահմանում են՝

«1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից կարող են վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

5. Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմնին:»

Օրենքի 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ցանցային օպերատորները կարգավորող պետական մարմին տեղեկություն են ներկայացնում իրենց ցանցում վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի մասին:

«Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ այլ անձինք ստեղծագործությունը կարող են օգտագործել միայն ստեղծագործության նկատմամբ գույքային իրավունքները կրող անձի (ստեղծագործության հեղինակ կամ այլ անձ, որին այդ իրավունքներն անցել են օրենքով սահմանված կարգով, այսուհետ՝ իրավատեր) թույլտվությամբ՝ հեղինակային պայմանագրի հիման վրա, եթե սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

Նույն օրենքի 65 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքով պահպանվող ստեղծագործության կամ դրա էական մասի կամ հարակից իրավունքների օբյեկտի ցանկացած օգտագործում անօրինական է, եթե նախապես, մինչև նման օգտագործումը ձեռք չի բերվել հեղինակային իրավունքի կամ հարակից իրավունքների իրավատիրոջ թույլտվությունը:

Հիմք ընդունելով վերը նշված իրավական դրույթների պահանջները՝ Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ ցանցային օպերատորը տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդելիս պարտավոր էր պահպանել Օրենքի առանձնահատկությունները սահմանող դրույթները:

Փաստենք, որ ցանցային օպերատորը 2018 թվականի հուլիսի 20-ից հանդիսանում է Հանձնաժողովի կողմից լիցենզավորված իրավաբանական անձ (սփռման տարածքը՝ Լոռու մարզ) և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով, ուստի օրենքի պահանջի չկատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Ցանցային օպերատորը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելը առաջացնում է իրավական հետևանքներ, և ցանցային օպերատորը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում պարտավոր էր պահպանել **Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով սահմանված դրույթների պահանջները:**

Այսպես, հիմք ընդունելով Օրենքի դրույթները և ձեռք բերված փաստերը՝ արձանագրում ենք.

«ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության կողմից 2024 թվականին վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվություն Հանձնաժողով չի ներկայացվել, իսկ 2023 թվականի ապրիլի 6-ին Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկում չնայած առկա են «Eurosport 1», «Eurosport 2», «Animal Planet», «Discovery Channel», «TLC», «Звезда», «Россия 24» և «Россия К» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք և փաստացի վերահաղորդվել են 2024 թվականի ապրիլի 12-ին տեղում դիտարկման պահին, սակայն ըստ ցանկի՝ դրանց

վերահաղորդման իրավունքի գործողության ժամկետները լրացել են 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Վերը նշվածից հետևում է, որ ցանցային օպերատորի կողմից «Eurosport 1», «Eurosport 2», «Animal Planet», «Discovery Channel», «TLC», «Звезда», «Россия 24» և «Россия К» տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդվել են առանց համապատասխան վերահաղորդման իրավունքի՝ պայմանագրերի:

Փաստենք նաև, որ ցանցային օպերատորը վարչական վարույթի շրջանակում չի ներկայացրել որևէ բացատրություն և պարզաբանում և նշված տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդելու իրավունքը հավաստող փաստաթղթեր և ապացույցներ նույնպես չի ներկայացրել, ինչն էլ բավարար հիմք է հանդիսանում Հանձնաժողովի կողմից Օրենքի դրույթներով սահմանված իրավախախտումը արձանագրելու և ցանցային օպերատորի նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու համար:

Կրկին փաստում ենք, որ ցանցային օպերատորի ներկայացուցիչը ծանոթացել և տեղում ստորագրել է օպերատորների գործունեության դիտարկման արդյունքների հիման վրա 2024 թվականի ապրիլի 12-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը և դրա վերաբերյալ առարկություններ չի հայտնել:

<u>Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն</u>՝ կարգավորող պետական մարմինը Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

<u>Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն</u>՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

1) գրավոր նախազգուշացում.

2) **տուգանք.**

3) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.

4) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

<u>Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն</u>՝ ցանցային օպերատորի կողմից առանց պայմանագրի վերահաղորդում իրականացնելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.04 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինսապատիկի չափով:

Այսպես, ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետով, 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասով, «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39–րդ հոդվածի 1-ին և 65–րդ

հոդվածի 1-ին մասերով և հիմք ընդունելով Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը ***որոշեց՝***

1. «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված վարչական տույժը՝ տուգանելով սահմանված 50 000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՄԱՅ ՆԵՏ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

3.Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ **Տ.ՀԱԿՈԲՅԱՆ**

2024թ. մայիսի 08
ք.Երևան